

BILTEN

DVE NEDELJE U SVETU ENERGETIKE

PREDLOZI I REŠENJA

Na snazi nova EU pravila o smanjenju emisija iz termoelektrana

EU rešenja o PDV-u i javnim nabavkama za Energetsku zajednicu?

Komisija lansirala novi vebsajt za javne konsultacije

EU predlog za agregatne snabdevače strujom rizikuje da poremeti tržište – Studija

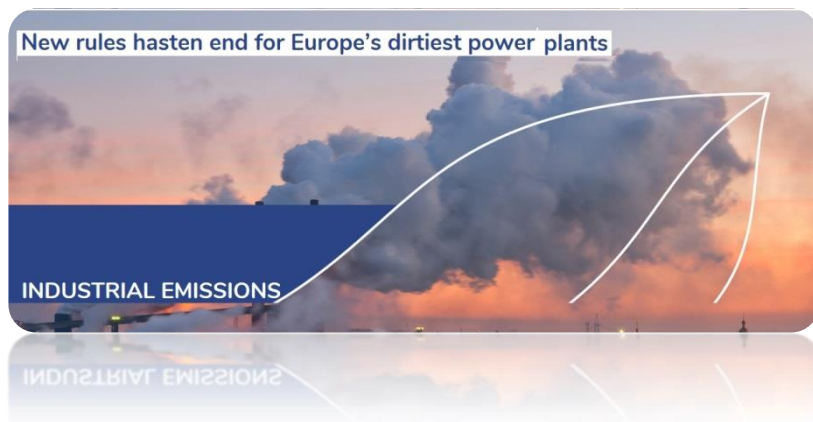
Gasna privreda strepi od revizije EU pravila za finansiranje u energetici

Čelnik Enija predlaže uvođenje regulatora na tržištu nafte

Naftno-gasni kolosi još šezdesetih znali a čutili o klimatskim promenama?

Na snazi nova EU pravila o smanjenju emisija iz termoelektrana

BRISSEL - Evropska komisija je 17. avgusta objavila nove oštrije standarde za „najprljavije“ termoelektrane u državama članicama EU, među kojima su mnoge velike termoelektrane na uglj. Njima je ostavljen rok od četiri godine, odnosno do 2021., da ispune nove standarde maksimalno dozvoljenih emisija gasova, ili će im biti zabranjen rad. [Odluka](#), koju su zemlje članice prihvatile u aprilu ove godine, objavljena je u službenom listu Evropske unije, čime je zvanično stupila na snagu. Novi standardi uključuju oštrije propise za emisije azotnih oksida (NOx), sumpor dioksida (SO2), žive i sitnih čestica štetnih materija u vazduhu.

Čak 82% TE u EU moraju da se prilagode

BRISSEL - Prema proračunu Evropski biro za životnu sredinu (EEB), primena novih pravila na području Evropske unije mogla bi zahtevati ulaganja u visini oko 15,4 milijarde evra. EEB navodi da trenutno čak 82 odsto termoelektrana koje bi trebalo da budu u funkciji u 2021. ne ispunjavaju minimalne standarde ograničenja emisija štetnih gasova i materija. [eeb.org](#)

Evropski biro za životnu sredinu (EEB) u jednom izveštaju objavljenom prošle godine navodi da nova pravila imaju potencijal da spreče 20.000 preuranjenih smrti koje godišnje izazivaju emisije samo iz TE na uglj. Kako se nova pravila ne odnose samo na elektrane na uglj, već i velika ložišta u EU, potencijalne dobiti po zdravlje i zaštitu prirodne sredine biće još značajniji sa aktiviranjem novih propisa, prenosi **EurActiv**.

Tek 12, od planiranih 65 elektrana na uglj u Evropi izgrađeno

LONDON – Između 2005. i 2008. godine, evropske javne kompanije najavile su planove izgradnje najmanje 49 GW novih kapaciteta proizvodnje električne energije iz termoelektrana na uglj. Prema novoj studiji koju su pripremili stručnjaci Univerziteta u Oksfordu, 77 odsto od tih 49 GW je otkazano, dok drugih 11 GW najverovatnije nikada neće biti realizovano. Tek 12, od planiranih 65 TE je izgrađeno. [euractiv.com](#)

Komisija lansirala novi vebsajt za javne konsultacije

BRISSEL - Evropska komisija nudi više mogućnosti stanovnicima EU da iznesu svoja gledanja na postojeće i predloge novih EU zakona, radi sugerisanja novih ideja za dogradnju postojećih i budućih propisa, objavljeno je 29. avgusta na portalu „vlade“ Evropske unije, [europa.eu](#). Novi vebsajt sada omogućava građanima uvid u pokrenute javne konsultacije vezane za različita područja kojima se bavi Evropska komisija, uključujući i energiju. Vezano za tu oblast, pristup konsultacijama je moguć i direktno preko vebsajta Generalnog direktorata Evropske komisije za energiju (DG Energy). Konsultacije o Regulativi za Transevropske mreže - Energija (TEN-E) zatvorene su 4. septembra, dok je još otvorena (do 29. septembra) konsultacija o srednjoročnoj evaluaciji Programa podrške za nuklearnu razgradnju.

European Commission

Consultations

This list gathers Commission public consultations in one place and replaces the former Your Voice in Europe website.

Filter by

Keywords:

Consultation status:

Consultation open from:

Consultations (1)

KEYWORDS: energy | CONSULTATION STATUS: Open

CONSULTATION STATUS: OPEN

Public consultation on potential measures for regulating the environmental impact of enterprise servers and data storage products

Policy area: Single market, Energy, Business and industry

Consultation period: 10 July 2017 - 23 October 2017

EU predlog za agregatne snabdevače strujom rizikuje da poremeti tržište – Studija

BRISEL – Predlog EU energetske zakonodavstva ima za cilj da učini fleksibilnijim elektroenergetski sistem tog bloka i omogući potrošačima veću kontrolu nad tržištem. Međutim, jedna nova studija ocenjuje preteranim predlog Evropske komisije da stvori električne „agregatore“, odnosno „dopunske snabdevače“ i konstatuje da to stvara rizik remećenja tržišta. Komisijin nacrt Direktive o električnoj energiji teži otvaranju potencijala odgovora sektora potrošnje (Demand response - DR) u konceptu inteligentnih elektrodistributivnih mreža za varijabilnom proizvodnjom, koji bi omogućio potrošačima da koriste električnu energiju kada su njene cene niže i da pomogne snabdevačima da upravljaju potrošnjom.

DR se pojavljuje u dva oblika. Implicitni DR je kada potrošač jednostavno reguliše potrošnju energije na pojedinačnoj osnovi pomoću pametnog brojila koji im daje podatke o potrošnji u realnom vremenu. Ono što izaziva podozrenje eksperata je, međutim, eksplicitni DR koji omogućava domaćinstvima da prikupljaju podatke o potrošnji električne energije i koriste ih za dobijanje nižih cena od "agregatora" koji mogu da pregovaraju u ime potrošača kako bi dobili povoljnije ugovore od elektroenergetskih kompanija.

Prema predlogu Komisije, „agregatori neće morati da plaćaju naknadu snabdevačima ili generatorima" kada je potrošnja energije niža od nivoa koju je predvideo snabdevač. Ovo je u skladu s mišljenjem EU izvršne vlasti da će agregatori verovatno igrati važnu ulogu na tržištu. U predlog Komisije se takođe navodi da članice EU treba da "obezbede da njihov regulatorni okvir podstiče učešće agregatora na maloprodajnom tržištu".

Međutim, studija koju je za potrebe udruženja evropskih elektroenergetskih kompanija, Eurelectrica, objavila nezavisna ekspertska firma DNV GL, ukazuje da će da ovo odsustvo "naknade" značiti da će snabdevači gubiti u vreme perioda opterećenja i da će na kraju i ceo sistem napajanja biti pogođen ovakvim rešenjem. U tom izmeštaju se takođe ističe da zbog toga što snabdevači nemaju nikakvu mogućnost uticaja na to kada će agregatori aktivirati DR, razlika između predviđene i stvarne potrošnje energije stvaraće "probleme s debalansom". *EurActiv*

Sekretarijat predlaže EU rešenja o PDV-u i javnim nabavkama za Energetsku zajednicu

BEČ – Sekretarijat Energetske zajednice objavio je 28. avgusta studiju Energetskog instituta Hrvoje Požar u kojoj analizira potrebu implementacije pravne tekovine EU o porezu na dodatu vrednost u pravni poredak Energetske zajednice.

Ovome je prethodila ranije ove godine publikacija studije pravne firme Rokas o uključenju pravila o javnim nabavkama u Ugovor o energetskoj zajednici.

Ključne konstatacije u obe studije podržavaju harmonizaciju nacionalnih zakonodavstava i prakse u javnim nabavkama, kao i PDV legistative zasnovanih na odgovarajućim EU pravnim tekovinama.

Sekretarijat konstatuje da bi ova harmonizacija trebalo da doprinese prekograničnoj saradnji i tržišnim integracijama u celini. **energy-community.org**

Raste nezadovoljstvo Evropljana zbog nedovoljne zaštite čovekove okoline

BRISEL - Čak 75% Evropljana smatraju da Evropska unija ne radi dovoljno u oblasti zaštite čovekove sredine, pokazuje anketa Eurobarometra. To je za osam odsto više od onih koji su prošle godine dali negativnu ocenu Evropskoj komisiji za rezultate u ovoj oblasti, objavljuje 30. avgusta **portal** Evropskog parlamenta. U informaciji se navodi da zbog toga poslanici Parlamenta pripremaju niz novih zakonodavnih predloga, uključujući reformu EU sistema trgovine dozvolama za emisije ugljendioksida (EU ETS), kao i u cilju podsticanja inovacija u nove tehnologije u ovoj oblasti, zatim za nove nacionalne ciljeve smanjenja emisija gasova efekta staklene bašte u oblasti transporta, kao i propise vezane za građevinarstvo, otpad i poljoprivredu.

Pregled aktivnosti vezanih za zaštitu životne sredine

BRISEL - Odbor za zaštitu životne sredine Evropskog parlamenta (ENVI) je 31. avgusta razmotrio Zahtev za rezoluciju o Pregledu aktivnosti vezanih za životne sredine (EIR), objavljeno je na **portalu** Parlamenta. Evropska komisija je u februaru ove godine objavila prvo izdanje EIR, sa ciljem da obezbedi pregled primene evropskih zakona o životnoj sredini u zemljama članicama EU. Predlog za donošenje rezolucije se, pored ostalog, odnosi na sledeća ključna pitanja:

- potreba da se postavljanje problema implementacije postavi visoko na političku agendu i da se stvori strukturni dijalog o implementaciji;
- potrebu da se uveća koherentnost EU aktivnosti time što će se EIR povezati sa Evropskim semestrom (ciklusom usklađivanja privredne i fiskalne politike unutar EU), sa 7. Akcionim planom za životnu sredinu i sa Ciljevima održivog razvoja;
- potrebu da se uključe važna područja, kao što su klimatske promene, hemijske i industrijske emisija u buduće verzije EIR;
- značaj razmene najboljih iskustava iz prakse i uzajamne razmene pregleda nacionalni vlasti u ovoj oblasti kao i boljeg korišćenja EU fondova.

Direktiva američkim diplomatama: Izbegavati temu Pariskog sporazuma

VAŠINGTON - Američki Stejt department uputio je depešu svojim diplomatskim predstavništvima širom sveta sa direktivom da izbegavaju odgovore na pitanja inostranih vlada vezanih za politiku administracije predsednika Donalda Trampa u pogledu odnosa prema Pariskom sporazumu o klimatskim merama. Depeša, u koju je uvid imala agencija **Reuters**, sa potpisom šefa američke diplomatije Reksa Tiltersona (na slici), poslata 11. avgusta ove godine, takođe

instruira diplomate da budu jasni u stavu da SAD žele da pomognu drugim zemljama u korišćenju fosilnih goriva.

Gasna privreda strepi od revizije EU pravila za finansiranje u energetici

BRISEL – Gasni infrastrukturni projekti mogli bi se naći na muci da pronađu izvore finansiranja ako Evropska komisija usvoji predloge zaoštavanja uslova za javno finansiranje sektora fosilnih goriva, objavljuje 31. avgusta agencija **Interfax**.

Kompanije i drugi učesnici u energetske industriji, naime, imaju mogućnost da do 20. septembra odgovore na set preporuka koje je usvojila grupa eksperata imenovana od strane Komisije sa ciljem smanjenja ulaganja u projekte sa fosilnim gorivima, odnosno podsticanja nisko-karbonske, izvorno efikasnije i održivije ekonomije.

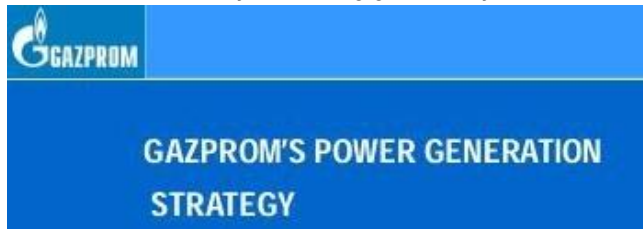
POSLOVNA STRATEGIJA

Danska energetska kompanija napušta fosilna goriva

KOPENHAGEN - Dong Energy, danska energetska kompanija u većinskom vlasništvu države, odlučila je da proda i poslednja naftna i gasna polja koja je posedovala, kao deo nove strategije napuštanja poslova vezanih za fosilna goriva, prenose agencije. Informacija je utoliko indikativnija, što novu politiku finansijski podržava i najveća svetska investiciona banka Goldman Sachs, inače izuzetno prisutna i uticajna u oblasti trgovanja sirovom naftom. Dong Energy se u proteklih par godina uz pomoć ovog kolosa sa Vol Strita transformisao od jednog od najvećih korisnika uglja kao energetske sirovine u Evropi u najvećeg offshore proizvođača energije vetra u svetu. Goldman Sachs je 2014. godine platio 1,28 milijardi dolara za udeo od 18% u danskoj kompaniji, što je bila ujedno i najveća investicija te banke sektoru obnovljive energije i jedna od najvećih investicija u neku ne-američku kompaniju. **Reuters**

Gasprom proizvodi 16% električne energije u Rusiji

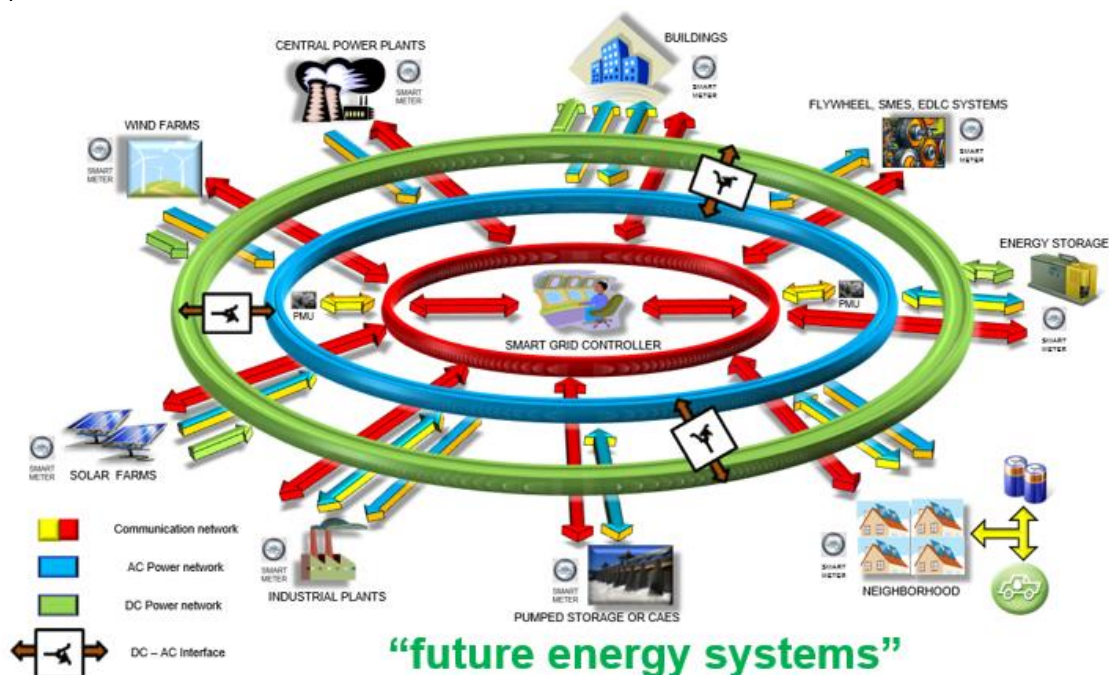
MOSKVA – Odbor direktora Gasproma saopštio je 30. avgusta da ruski gasni gigant radi na razvoju dopunjene strategije za proizvodnju električne energije za period do 2027., koja predviđa i dodatnu modernizaciju postojećih generacionih kapaciteta i nastavak sinergije između poslova u sektorima proizvodnje prirodnog gasa i struje.

Na sednici je saopšteno da Gaspromove elektrane već učestvuju sa oko 16 odsto u ukupnoj proizvodnji električne energije u ruskom Ujedinjenom energetske sistemu, koristeći pri tom Gaspromov gas.

Iberdola postaje digitalna kompanija

MADRID – Španski elektroenergetski kolos Iberdola usmerava 42% novih investicija u mreže, u nadi da će iskoristiti prednosti procesa elektrifikacije u ukupnoj privredi koji se trenutno odvijaju u Evropi i širom sveta, rekao je za EurActiv visoki menadžer te kompanije. Gonsalo Saens, direktor za klimatske promene u Iberdoli, kaže za **EurActiv** da će elektrifikacija privrede revolucionarizovati način na koji ljudi troše energiju – posebno u sektorima zgradarstva i transporta koji su i dalje najvećoj meri oslonjeni na naftu i prirodni gas. Idući u susret toj transformaciji, španski gigant, rangiran među pet najvećih elektroenergetskih kompanija u svetu, trenutno ulaže nekih 200 miliona dolara godišnje u pametne mreže i rešenja u sektoru obnovljive energije, uključujući punionice za električne automobile.

„Naša strategija je da razvijamo distribucione mreže, što je od izuzetnog značaja kada se radi o integraciji obnovljive energije. U tom procesu elektrifikacije ekonomije, potrebno je da integrišete pametnije mreže radi preuzimanja od potrošača tzv. distribuiranu proizvodnju električne energije,“ objašnjava Saens. „U tom procesu,“ dodaje španski stručnjak, „digitalizacija će imati centralnu ulogu.“ „Iberdola postaje digitalna kompanija. Za sve naše poslove, digitalizacija je ključ – za distribuciju, maloprodaju, upravljanje potražnjom itd,“ kaže Saens.

NAFTA I GAS

Čelnik Enija predlaže uvođenje regulatora na tržištu nafte

MILANO - Generalni izvršni direktor italijanskog naftnog giganta Eni konstatovao je da spekulatori na tržištu previše remete cene sirove nafte i predložio da se ovaj fenomen reši uvođenjem regulative. „Finansijske spekulacije su do te mere jake da su primorali i one sa dugoročnim strategijama da se preobrazu u kratkoročne investitore,“ rekao je Claudio Descalzi za italijanske novine *Il Sole 24 Ore*.

„Možda bi trebalo da u sektoru nafte uvedemo neki oblik regulative i tržišne kontrole kakva postoji za banke. Banke imaju centralno nadzorno telo, dok je u prošlosti naš regulator (putem strategije smanjenja, odnosno povećanja ponude nafte) bio OPEC, koji više ne ispunjava tu ulogu,“ rekao je Descalzi. Čelnik Enija je konstatovao da spekulatori iz hedžing fondova u postojećim okolnostima na tržištu više ne veruju da je Organizacija zemalja izvoznika nafte u stanju da dodatno radikalno sreže proizvodnju.

Naftno-gasni kolosi još šezdesetih znali a čutili o klimatskim promenama?

VAŠINGTON – Naftni kolosi poput Exxon Mobil i Royal Dutch Shell-a nisu jedine korporacije koje su znale za posledice sagorevanja fosilnih goriva po globalnu klimu i skrivale od javnosti to što znaju. Ista je situacija sa javnim elektroenergetskim kompanijama koje su, prema jednom upravo objavljenom izveštaju, još 1968. godine priznale da sagorevanjem mazuta i uglja zagrevaju planetu, prenosi liberalni američki medijski portal **HuffPost**.

Novi izveštaj, koji je objavila nadzorni Energy & Policy Institute, sadrži na desetine internih dokumenata koji pokazuju kako se energetske javne kompanije inicijalno finansirale istraživanja o klimatskim promenama, a potom plaćali stručne institucije i pojedince koji su negirali njihove nalaze.

THE HISTORY OF
Exxon's Climate Denial
Exxon has understood the science of climate change for at least the last 50 years. It has done nothing to stop the problem.

EXXONKNEW

1979 Major fossil fuel companies met regularly as part of a task force to discuss the science	1982 Roger Cohen, director of the Theoretical and Mathematical Sciences Laboratory at Exxon	1983 Exxon cut funding for climate research from \$900,000 per year to \$150,000. Exxon pivoted	1996 Mobil engineers noted that "An estimated rise in water level, due to global warming, of 0.5
---	---	---	--

Pre manje od dve godine, dokumenti koje su objavili specijalizovani portal InsideClimate News i Los Angeles Times obelodanili su da je ExxonMobil kasnih sedamdesetih imao saznanja o klimatskim promenama. Međutim, krajem osamdesetih, naftna kompanija je svesno sakrila ta saznanja kako bi zaštitila svoje finansijske interese, finansirajući kampanju dezinformisanja nalik na onu koju je svojevremeno platila velika duvanska industrija SAD. Nekoliko državnih tužilaca iz SAD sada vode istragu protiv najveće svetske nezavisne naftne kompanije sa namerom da dokažu da je svesno varala svoje akcionare o rizicima koje po njeno poslovanje donosi klimatska politika, piše HuffPost. Ranije ove godine, Shell se bio zaglibio u sličnu kontroverzu kada je holandski novinski outlet The Correspondent obelodanio jedan interni film korporacije iz 1991. koji pokazuje da je anglo-holandski naftni kolos odavno znao za nalaze nauke o klimatskim promenama.

Naftogaz obećao nesmetan tranzit ruskog gasa u EU

KIJEV - Komercijalni direktor ukrajinske energetske kompanije Naftogaz, Jurij Vitrenko izjavio je da Kijev garantuje nesmetan transport ruskog gasa u države Evropske unije. "Iz naše perspektive, nema nikakvih razloga za brigu što se tiče pouzdanog rada ukrajinskog cevovodnog sistema", rekao je Vitrenko. Dodao je kako ukrajinski sistem gasovoda trenutno radi bez prekida.

Navedena izjava došla je pošto je ministar energetike Ukrajine, Igor Nasalik, rekao da Naftogaz ne želi da ulaže u gasovodni sistem Ukrajine. Prema rečima Nasalika, zbog nedostatka finansiranja, operater za transport i skladištenje gasa, Ukrtransgaz, možda neće biti tehnički spreman za pumpanje gasa.

Ranije je predstavnik Ukratransgaza izjavio da je Gasprom 4. jula povećao zahteve za transport gasa kroz Ukrajinu u Evropsku uniju do 272 miliona kubnih metara dnevno. Dodao je da je navedena količina gasa postala višegodišnji maksimum u ovom delu godine.

Ukrajina je otkazala sve narudžbe ruskog prirodnog gasa do 2035. godine, pošto je arbitražom u Stokholmu doneta preliminarna odluka u sporu između Naftogaza i Gasproma, piše ruski list *Kommersant*.

Na snazi novi propisi za biodizel

BRISEL - Prvog septembra stupio je na snagu nov način obračuna emisija gasova efekta staklene (GHG) bašte sagorevanjem biodizela. Njima se zahteva od svih biodizela koji sadrže metanol da smanje emisije GHG. Proizvođači će sada morati da ponovo izračunaju ostvarene uštede u emisijama GHG, što će, kako prenosi agencija *Platts*, stvoriti nesigurnost na tržištu i uticati na fizičku trgovinu ovim gorivom. Međutim, očekuje se da će se potražnja za biodizelom povećati, s obzirom na to da će morati da se umeša više dizela biljnog porekla kako bi se postigli mandati za štednju GHG, ali proizvođači predviđaju da će cene zelenog dizela porasti zbog povećane potražnje.

Američki gas neisplativ za evropske kupce i američke izvoznike – Čižov

BRISEL – „Sve i da Amerikanci isporučuju Evropi besplatno svoj utečnjeni prirodni gas, nebi jednostavno imali dovoljno mogućnosti da nadomeste isporuke ruskog gasa,“ rekao je ruski ambasador u EU Vladimir Čižov. Diplomata pri tom ukazuje na ograničene skladišne kapacitete LNG terminala u SAD i Evropi, nedovoljnu proizvodnju gasa u SAD i nedostatak tankera za transport LNG-a. „Prema sadašnjim procenama, cena 1.000 kubnih metara američkog LNG-a na tržištu Evrope iznosila bi oko 250 dolara. To je neisplativo za Evropljane, jer ruski gas košta upola manje, a neisplativo je i za američke biznismene, jer SAD mogu da prodaju istu količinu gasa u Aziji i Latinskoj Americi za preko 300 dolara,“ rekao je Čižov. *Sputnik*

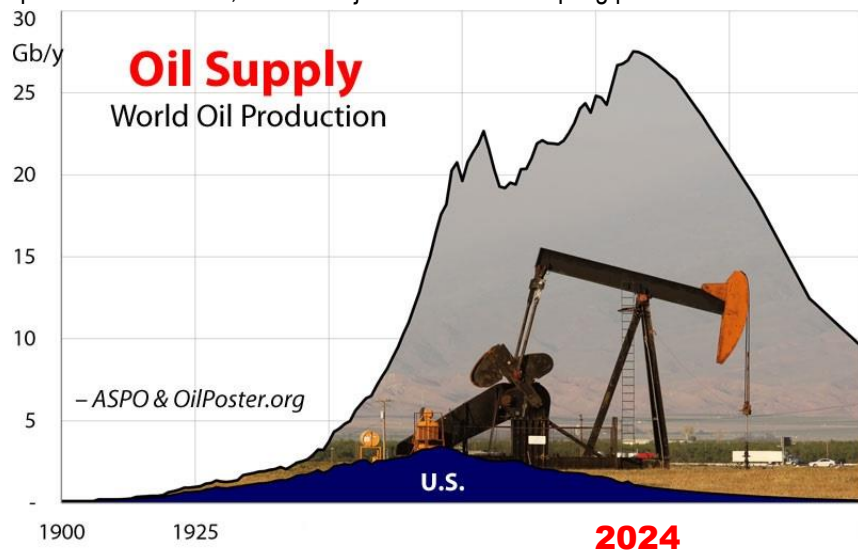
Schlumberger: Previše novca sa Wall Street-a oborilo cene nafte

NUJYORK - Prvi čovek najveće svetske naftne servisne kompanije otkrio je investitore što su „pretrpali novcem američki sektor nafte iz škripljaca“, što je na strani ponude stvorilo višak i oborilo cene nafte u svetu. Glavni izvršni direktor Schlumberger-a, Paal Kibsgaard, rekao je na jednoj minuloj konferenciji „da smo trenutno svedoci činjenice da su američki investitori u akcije i američke kompanije zastrašili tržište.“

Wall Street Journal piše da se sa Wall Street-a izlilo nekih 57 milijardi dolara u američku industriju nafte iz škripljaca u proteklih godinu i po dana, što je izazvalo brz oporavak ovog sektora, posle perioda niskih cena nafte.

Goldman: Peak Oil već u 2024!

NJUJORK - Investicioni finansijski kolos Goldman Sachs u najnovijem izveštaju donosi gotovo tabloidni zaključak da bi globalna potrošnja nafte mogla definitivno krenuti na dole već 2024. godine, zbog veće pogonske efikasnosti vozila, širenja flote električnih vozila, viših cena goriva i usporavanja ekonomskog rasta u svetu. Sama banka, čijim analizama mnogi pripisuju i spekulativne namere, navodi da je ovo ekstreman epilog pomenutih faktora.

Prema Goldmanu, broj električnih vozila se očekuje da do 2030. poraste na 83 miliona, sa tek dva miliona prošle godine. Taj faktor, uz efikasnost motora sa unutrašnjim sagorevanjem, očekuje se da smanji rast potrošnje u narednih 10-15 godina na 1,2 odsto između ove godine i 2022., pa na 0,7 odsto do 2025., i 0,4 odsto u 2030, navodi Goldman Sachs.

U 2030. banka vidi petrohemijski sektor kao ključnog pokretača rasta potražnje za naftom, umesto sektora transporta. Usporen rast potražnje, uz dodate prerađivačke kapacitete mogli bi izazvati višak ponude derivata nafte u narednih pet godina,

ocenjuju analitičari Goldmana. „Refinerije bi se mogle zatvarati na razvijenim tržištima, a otvarati blizu potrošnih centara,“ citira **Reuters** izveštaj banke. „Dok će drugi proizvodi nafte uvećavati udeo na svetskom tržištu naftnog miksa, udeo benzina i dizela se očekuje da stagnira do 2030,“ navodi Goldman.

Royal Dutch Shell: Potreba za naftom traje decenijama

NJUJORK - Potražnja nafte neće nestati preko noći, uprkos priprema koje vlade sprovode za tranziciju ka električnim automobilima, rekao je prvi čovek najveće evropske nezavisne naftne kompanije, Royal Dutch Shell, komentarišući za TV mrežu **CNBC** vest da se Velika Britanija pridružila Francuskoj najavljujući da do 2040. planira da izbacila iz prodaje automobile na benzin i dizel.

„Čak i po najagresivnijem scenariju, gde politika najbolje funkcioniše, gde tehnologija uistinu čini mnogo koraka u bliskoj budućnosti, nafta neće dostići vrh pre kasnih (2020-ih) ili ranih tridesetih, i kada dostigne špic neće preko noći izaći iz mode,“ rekao je Ben van Beurden, glavni izvršni direktor Shell-a.

Prema holandskom menadžeru, „ponuda nafte će brže smanjiti nego što će pasti potražnja, pa će samim tim ulaganja u naftne i gasne projekte ostati relevantna u mnogo narednih decenija.“

Počelo istraživanje podmorja na Krku za plutajući LNG terminal, međutim ...

RIJEKA - Na ostrvu Krku započeli su istražni radovi podmorskog tla u sklopu projekta prihvatnog LNG terminala, potvrđeno je iz firme LNG Hrvatska, piše **Novi list**. Istražni radovi koji će potrajati do kraja septembra uključuju niz bušenja morskog dna i geoloških ispitivanja podmorskog tla na kome bi trebalo da bude izgrađeno pristanište za plutajući LNG terminal.

Andrea Lopac iz LNG Hrvatska objašnjava da je zbog odluke vlade da se ide na jeftiniju varijantu plutajućeg, umesto kopnenog

terminala, potrebno izgraditi jače i duže pristanište. „Jer će na njemu biti FSRU brod, odnosno plutajući terminal, spojen s kopnom putem sistema za istovar gasa pod pritiskom od sto bara, posle regasifikacije na samom brodu, a uz njega će se vezivati LNG Carrieri koji će dopremiti gas na terminal. Dodaje da će pristanište biti kesonskog tipa, odnosno veliki betonski blokovi spuštaće se na morsko dno, a na njima će počivati infrastruktura pristaništa.

Rezultati ovog istraživanja biće interpretirani do kraja septembra, kada se očekuje i raspisivanje prvog kruga tendera za projektovanje pristaništa, i nabavku FSRU

broda, kapaciteta oko dve i po milijarde kubnih metara prirodnog gasa godišnje. Nakon toga, kada budu poznati svi troškovi, LNG Hrvatska od Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) može zatražiti izračunavanje tarifa, odnosno cene gasa iz budućeg terminala. Od toga će u velikoj meri zavisiti i drugi krug tendera, koji je obvezujući, za razliku od prvog, i u kome će se ponuđači nadmetati za izgradnju pristaništa i kupoprodaju FSRU broda.

LNG Hrvatska je u pomalo specifičnoj situaciji, jer je Evropska komisija odobrila 103 miliona evra za projekt LNG terminala na Krku, od ukupno 360, kolika je procenjena vrednost celog projekta, ali uz uslov da LNG Hrvatska ima FSRU brod u svom vlasništvu. Većina takvih brodova u svetu u vlasništvu je specijalizovanih broderskih kompanija, koje ih obično daju u dugoročni najam, uz stručno osposobljenu posadu.

U slučaju LNG Hrvatska takvo rešenje neće biti moguće, već će firma morati ili da kupi jedan od postojećih brodova na tržištu (ako ispunjava EU standarde), ili da ugovori gradnju novog.

Bez tih 103 miliona evra, projekat bi sasvim sigurno pao u vodu, a s obzirom na trenutno stanje na tržištu gasa, posebno u Evropi, gdje cene stagniraju na relativno niskom nivou, piše **Novi List**.

U optimalno pozitivnom slučaju, izdavanje građevinske dozvole za projekat LNG terminala na Krku očekuje se u maju iduće godine, nakon čega može započeti gradnja. Iz LNG Hrvatska u više se navrata do sad kao mogući rok za početak rada terminala navodili kraj 2019. godine, što ipak zvuči nerealno, jer pre svega treba osigurati tržište za plasman gasa koji će se uvoziti putem terminala na Krku, s obzirom da domaća potrošnja nije ni približno dovoljna da bi terminal bio isplativ, konstatuje riječki list.